

7. Decyzja komisji odwoławczej jest ostateczna.

§ 11. 1. Dowódca jednostki wojskowej, który powołał komisję powypadkową, wystawia — po zatwierdzeniu protokołu powypadkowego, a jeżeli od ustaleń komisji wniesione zostało odwołanie lub sprzeciw, po otrzymaniu zawiadomienia o decyzji komisji odwoławczej — zaświadczenie według ustalonego wzoru.

2. Zaświadczenie wystawia się w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz otrzymuje poszkodowany żołnierz, a jeżeli żołnierz poniósł śmierć w wypadku — małżonek lub inny członek rodziny żołnierza (§ 7 ust. 2). Drugi egzemplarz zaświadczenia dowódca jednostki wojskowej przesyła przy zwolnieniu żołnierza z czynnej służby wojskowej oraz w razie śmierci żołnierza do właściwego powiatowego (miejskiego, dzielnicowego) sztabu wojskowego łącznie z innymi dokumentami dotyczącymi przebiegu służby wojskowej żołnierza.

§ 12. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się również do postępowania w sprawie wypadków, wskutek których doznał uszkodzenia zdrowia lub ponieśli śmierć:

- 1) uczniowie podoficerskich szkół zawodowych i orkiestr wojskowych,
- 2) studenci szkół wyższych i inne osoby odbywające wojskowe szkolenie w ramach studium wojskowego na podstawie przepisów art. 84—88 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220), jeżeli wypadek nastąpił podczas lub w związku z odbywaniem przez nich tego szkolenia.

2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 2 przepisy dotyczące dowódcy jednostki wojskowej stosuje się odpowiednio do kierownika studium wojskowego szkoły.

§ 13. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *W. Jaruzelski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *K. Świtala*

314

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW OBRONY NARODOWEJ I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 10 października 1968 r.

w sprawie ustalenia wykazów chorób pozostających w związku ze służbą wojskową oraz okresów, w których po zwolnieniu ze służby wojskowej może powstać inwalidztwo wskutek choroby.

Na podstawie art. 7 ust. 5 i art. 10 ust. 5, art. 63 oraz w związku z art. 16 ust. 1 pkt 2 lit. b) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za pozostające w związku ze służbą wojskową uważa się:

- 1) choroby, które powstały w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby — wymienione w załączniku nr 1 do zarządzenia oraz
- 2) choroby, które powstały lub ujawniły się wskutek istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby — wymienione w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 2. Za pozostające w związku ze służbą wojskową uważa się również choroby zawodowe określone w przepisach wydanych na podstawie art. 16 ust. 2 i art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6), jeżeli choroby te powstały wskutek pełnienia służby w warunkach narażających na choroby zawodowe lub wykonywania pracy w takich warunkach.

§ 3. 1. Prawo do renty inwalidzkiej przewidzianej w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11) przysługuje żołnierzowi, który oprócz spełnienia innych warunków wymaganych do uzyskania tej renty stał się inwalidą:

- 1) w ciągu 2 lat po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej — jeżeli inwalidztwo powstało wskutek choroby wymienionej pod lp. 1, 2 i 4—9 załącznika nr 1 do zarządzenia albo chorób zawodowych, o których mowa w § 2,

- 2) w ciągu 3 lat po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej — jeżeli inwalidztwo powstało wskutek choroby wymienionej pod lp. 3, 10, 11 i 12 załącznika nr 1 do zarządzenia.

2. Prawo do renty rodzinnej przysługuje również uprawnionym członkom rodziny po żołnierzu, który zmarł:

- 1) w ciągu 2 lat po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej z powodu choroby określonej w ust. 1 pkt 1,
- 2) w ciągu 3 lat po zwolnieniu z czynnej służby wojskowej z powodu choroby określonej w ust. 1 pkt 2.

3. Przepis ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio w razie ponownego powstania inwalidztwa po ustaniu uprawnienia do renty inwalidzkiej z powodu ustania inwalidztwa, z tym że okres, o którym mowa w tym przepisie, liczy się od ustania prawa do renty.

§ 4. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 23 maja 1961 r. w sprawie ustalenia wykazu chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej albo wskutek istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku z tymi właściwościami lub warunkami służby (Monitor Polski Nr 45, poz. 205),
- 2) zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 października 1961 r. w sprawie ustalenia wykazu chorób powstałych w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej w wojskach wewnętrznych albo wskutek istotnego pogorszenia stanów chorobowych w związku z tymi właściwościami lub warunkami służby.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *W. Jaruzelski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *K. Świtala*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministrowi Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1968 r. (poz. 314).

WYKAZ CHOROÓB POWSTAŁYCH W ZWIĄZKU ZE SZCZEGÓLNYMI WŁAŚCIWOŚCIAMI
LUB WARUNKAMI SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Lp.	Nazwa choroby	Czynnik szkodliwy wywołujący chorobę
1	2	3
1	Zatrucia ostre i przewlekłe substancjami chemicznymi oraz następstwa tych zatruc	Praca w bezpośredniej styczności ze szkodliwymi dla zdrowia związkami chemicznymi lub gazami spalinowymi
2	Przewlekłe choroby skóry, błon śluzowych i zapalenie rogówki oka	Praca w bezpośredniej styczności z drażniącymi i żrącymi związkami chemicznymi
3	Choroby spowodowane działaniem promieniowania jonizującego i ciał promieniotwórczych oraz promieniowań elektromagnetycznych z zakresu mikrofalowego, dłuższych fal radiowych i spójnego promieniowania świetlnego generowanego przez układy laserowe	Praca narażająca na działanie promieniowania jonizującego i ciał promieniotwórczych oraz promieniowań elektromagnetycznych z zakresu mikrofalowego i spójnego promieniowania świetlnego generowanego przez układy laserowe
4	Choroby spowodowane szybkimi zmianami ciśnienia atmosferycznego (dekompresje, rekompresje), działaniem przyspieszeń i przeciążeń oraz działaniem niedotlenienia	Nagłe zmiany ciśnienia, zwiększone lub zmniejszone ciśnienie, gwałtowne zmiany przyspieszenia
5	Następstwa wywołane działaniem nadciśnienia oddechowego	Praca wymagająca oddychania w warunkach nadciśnienia oddechowego
6	Uszkodzenie narządu słuchu	Pozostawanie w zasięgu silnych hałasów lub gwałtowne zmiany ciśnienia atmosferycznego
7	Zmiany w układzie nerwowym, naczyniowym i ruchowym, wywołane działaniem drgań mechanicznych	Praca narażająca na działanie drgań mechanicznych (wibracji)
8	Uszkodzenia siatkówki na skutek oślnienia	Praca w warunkach narażających na oślnienia
9	Choroby zakaźne, robaczyce oraz grzybice wskutek styczności z materiałem zakaźnym, jeżeli brak podstaw do przypuszczenia, że źródło choroby znajdowało się poza warunkami służby	Praca wymagająca bezpośredniego stykania się z zakaźnym środowiskiem lub zakaźnymi materiałami
10	Schorzenia tropikalne	Pobyty w krajach tropikalnych
11	Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie styczności z czynnikiem rakotwórczym: — nowotwory skórne — nowotwory dróg moczowych — nowotwory układu oddechowego	Praca narażająca na długotrwałą styczność z produktami suchej destylacji węgla, ropy naftowej, łupków bitumicznych, smołowca, asfaltu i innych tego rodzaju substancji, praca narażająca na długotrwałą styczność z benzenoaminami i naftalenoaminami oraz ich pochodnymi, np.: alfa i beta-naftyloaminami, benzydyną, praca narażająca na wdychanie substancji rakotwórczych, a w szczególności niektórych węglowodorów wielopierścieniowych, związków chromu
12	Pylice płuc: pylica płuc krzemowa, pylica krzemianowa i inne zwłóknienia płuc w postaci czystej lub mieszanej, spowodowane wdychaniem pyłu (jak: silicoantracosis, silicosiderosis itp.) oraz współistniejąca gruźlica płuc	Praca narażająca na wdychanie pyłu zawierającego dwutlenek krzemu w postaci wolnej lub związanej oraz innych pyłów mogących wywołać zwłóknienia tkanki płucnej

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministrów Obrony Narodowej i Spraw Wewnętrznych z dnia 10 października 1968 r. (poz. 314).

WYKAZ CHORÓB, KTÓRE POWSTAŁY LUB UJAWNIŁY SIĘ WSKUTEK ISTOTNEGO POGORSZENIA STANÓW CHOROBYCH W ZWIĄZKU ZE SZCZEGÓLNYMI WŁAŚCIWOŚCIAMI LUB WARUNKAMI SŁUŻBY WOJSKOWEJ

Lp.	Nazwa choroby	Czynnik szkodliwy wywołujący chorobę
1	2	3
1	Gruźlica	Służba w warunkach trudnych (atmosferycznych, polowych), specjalnie niekorzystne warunki zakwaterowania sprzyjające zachorowaniu itp.
2	Choroba reumatyczna (ostra gościec stawowy), gościec przewlekły postępujący, zapalenie zeszywniające kręgosłupa, gościec zwyrodnieniowy, gościec tkanek miękkich oraz gościcowe zmiany układu krążenia i narządu wzroku	Długotrwała służba związana z pracą fizyczną narażającą stale na urazy mechaniczne oraz ujemne wpływy atmosferyczne
3	Przewlekłe stany zapalne nerwów	Długotrwała służba narażająca na ujemne wpływy atmosferyczne, oziębienie itp.
4	Choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy oraz przewlekłe powtarzające się nieżyty żołądka lub jelit upośledzające stan odżywienia	Długotrwała służba (co najmniej 12 miesięcy) w warunkach wymagających dużego napięcia nerwowego, zwiększonej odpowiedzialności i nieregularnego trybu życia
5	Podostre i przewlekłe zapalenie nerek	Długotrwała ciężka praca fizyczna, częste przeziębienia, a zwłaszcza dłuższe oziębienia ustroju i działanie wilgoci
6	Nerwice, które powstały w warunkach służby wojskowej	Ostre urazy psychiczne (nadmierne obciążenie obowiązkami służbowymi), związane z warunkami służby wojskowej
7	Choroby, do których powstania przyczynił się w sposób zasadniczy pobyt w niewoli, obozie koncentracyjnym lub innym miejscu odosobnienia przez nieprzyjaciela	Szczególne właściwości i warunki związane z pobytym w tych miejscach

315

ZARZĄDZENIE MINISTRÓW OBRONY NARODOWEJ I SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 15 października 1968 r.

w sprawie obowiązków organów wojskowych w zakresie załatwiania spraw zaopatrzenia inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin.

Na podstawie art. 37 ust. 5 i w związku z art. 63 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. W razie zwolnienia żołnierza niezawodowego z czynnej służby wojskowej z powodu niezdolności do tej służby, stwierdzonej orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej, dowódca jednostki wojskowej jest obowiązany pouczyć żołnierza o przysługującym mu prawie ubiegania się o przyznanie zaopatrzenia inwalidzkiego, o organach uprawnionych do wydania decyzji w tej sprawie oraz o dokumentach niezbędnych do wydania decyzji.

2. Jeżeli żołnierz w chwili zwolnienia z czynnej służby wojskowej przebywa na leczeniu w wojskowym zakładzie leczniczym, obowiązek pouczenia go o przysługujących mu uprawnieniach spoczywa na komendancie tego zakładu; jeżeli jednak żołnierz przebywa na leczeniu w zakładzie leczniczym innym niż wojskowy, obowiązek pouczenia go spoczywa na dowódcy jednostki wojskowej, w której żołnierz ostatnio pełnił służbę.

3. Jeżeli okoliczności uzasadniają ubieganie się o przyznanie zaopatrzenia inwalidzkiego zostaną stwierdzone po zwolnieniu żołnierza ze służby wojskowej, obowiązek pouczenia go o przysługujących mu uprawnieniach spo-